

“LA DISCRIMINACIÓ ENS DANYA A TOTES”

■ La discriminació a la feina fa perillar la salut i la seguretat de totes les persones treballadores

A l'Europa dels últims anys, després de la crisi econòmica, assistim a un panorama de retallades i pèrdua de drets que, unit a fenòmens com l'avanç electoral de la ultradreta o el Brexit, constitueixen un terreny adobat en el qual germinen amb èxit les proclames xenòfobes, racistes i masclistes que divideixen la classe treballadora segons la seua nacionalitat, creença, gènere, edat o orientació sexual.

La desesperació en la recerca d'una feina o la por de perdre-la desvia l'atenció de les condicions de treball i aplatana el camí per a les desigualtats. La imposició d'unes condicions de treball més desfavorables per a un col·lectiu concret no només és una injustícia, sinó que constitueix un precedent que finalment acaba per estendre's a la resta de les persones treballadores. I quan la pèrdua de drets afecta la protecció de la salut i la seguretat en el treball, es converteix en un risc per a la salut de totes i tots.

En l'àmbit laboral, la precarietat és la manera més habitual de discriminar. La precarietat s'ha convertit en el model principal d'inserció a la feina i els col·lectius que s'han vist obligats a passar pel seu filtre són els que mantenen pitjors condicions i, per tant, els que tenen més riscos de patir danys derivats del treball, siguin accidents de treball o malalties professionals. Dones, migrants, joves i, en general, els col·lectius més vulnerables són discriminats a l'hora d'accedir a un lloc de treball, i se'ls aboca a ocupar aquells llocs de feina que acumulen taxes majors de temporalitat i parcialitat, que, al mateix temps, estan relacionats amb majors índexs de sinistralitat.

■ ■ La sinistralitat laboral a Espanya no ha deixat d'incrementar-se des de l'aprovació de la reforma laboral

Des de l'aprovació de la reforma laboral, l'any 2012, es va trencar la tendència a la reducció generalitzada de la sinistralitat que es registrava des de l'any 2000. El discurs oficial que associa aquest increment del nombre d'accidents de treball a la recuperació de l'activitat econòmica i de l'ocupació és fals, ja que també s'han produït increments significatius dels índexs d'incidència que expressen la sinistralitat relativa, independentment del volum de població ocupada. **Els danys a la salut derivats de l'activitat laboral s'han incrementat perquè han augmentat la precarietat i la intensificació del treball, i per la debilitat del sistema preventiu espanyol.**

■ ■ L'increment de la precarietat té el seu origen en la debilitació de la negociació col·lectiva i en la pèrdua de drets

L'actual mercat de treball està determinat per diversos factors de precarietat. La temporalitat caracteritza més del 90 % dels nous contractes signats cada any, la durada dels quals és molt escassa: el 40 % dura menys d'un mes. I els contractes a temps parcial ja representen més d'un terç del total, i la immensa majoria no són voluntaris. L'alta rotació de contractes de tan curta durada impedeix garantir els drets d'informació i de formació sobre els riscos i

les mesures preventives que hi ha a l'empresa. D'altra banda, cada vegada és més freqüent i està més estesa la descentralització productiva entre les empreses espanyoles, la qual cosa provoca una externalització dels riscos laborals cap als autònoms i treballadors de pimes i subcontractes. Però el més greu és que pràcticament tots aquests indicadors de precarietat empitjoren si ens centrem en els col·lectius més vulnerables. La desigualtat es converteix, així, en un dels factors que influeix més negativament en els danys per a la salut.

■ ■ Les dones tenen més probabilitat de patir una malaltia laboral

Des del 2013, el nombre de comunicats de malaltia professional amb baixa en dones és superior en termes absoluts al dels homes, tot i ocupar un volum menor de població, i des que el 2012 va repuntar la sinistralitat, els increments dels accidents de treball en dones són superiors que en els homes. Les condicions de treball en els sectors i les activitats més feminitzats han patit amb més rigor els efectes de la crisi i de les polítiques d'ajust, cosa que unida a la manca de polítiques eficaces d'igualtat de gènere i de conciliació a les empreses contribueix al deteriorament de la salut de les treballadores.

■ ■ Ser jove significa tenir més risc de patir un accident laboral

Els índexs d'incidència d'accidents de treball amb baixa, l'any 2015, entre els menors de 30 anys superen àmpliament la mitjana de la resta de les persones treballadores, i la situació més greu està situada en el tram entre 16 i 19 anys (44 % de desviació). L'altíssima taxa d'atur que pateix el col·lectiu i la precarització de les seues feines condemnen els nostres joves a unes condicions de treball que posen en risc la seua seguretat i salut.

■ ■ La sinistralitat laboral mortal entre les persones grans és preocupant

És més fàcil perdre la vida per a la població laboral de més edat. A partir dels 55 anys els índexs d'incidència dels accidents de treball mortals es dupliquen a causa de la manca de polítiques preventives que garanteixen l'adaptació o el canvi del lloc de treball d'acord amb les seues característiques personals, així com d'una vigilància de la salut adequada, tal com exigeix la legislació.

■ ■ L'economia submergida oculta els danys per a la salut de les persones migrants

La població migrant es veu abocada en molts casos a les activitats i sectors més precaritzats i, el que és encara pitjor, a l'economia submergida. La prevenció de riscos en els treballs "en negre" és inexistent, i els danys ocasionats a la salut no es registren en aquestes situacions d'explotació.

■ ■ Les persones amb discapacitat tenen més riscos de patir assetjament a la feina

Les persones amb discapacitat pateixen amb més freqüència assetjament laboral. Els drets que els assisteixen en relació amb l'adaptació del lloc de treball són amb freqüència l'origen d'aquestes conductes, i ocasionen, a aquest col·lectiu tan vulnerable, estrés laboral i deteriorament de la seua salut.

UNO

En aquest context, i en el marc del 28 d'Abril, Dia Internacional de la Salut i la Seguretat en el Treball, **CCOO** i **UGT** ens reafirmem en la idea que per millorar la prevenció de riscos i reduir els danys a la salut produïts pel treball és necessari posar fi a les desigualtats, i per assolir aquest objectiu proposem:

- ✓ Derogar les normes que han impedit que tots els col·lectius tinguem el mateix grau de protecció de la seua salut, en particular les reformes laborals, que han estés la precarietat, instal·lat la por de perdre la feina, individualitzat les relacions laborals, dificultat l'exercici efectiu de drets i aprofundit en la desigualtat.
- ✓ Revertir la reforma del marc jurídic de les mútues, que va significar una retallada en els drets de treballadores i treballadors, i que només ha servit perquè aquestes envaïren competències dels serveis públics, privatitzant la gestió d'activitats que haurien de ser exclusives de la Seguretat Social.
- ✓ Intensificar les polítiques actives en matèria de prevenció, dotant amb els suficients mitjans econòmics i humans els organismes tècnics com l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en Treball o els instituts autonòmics.
- ✓ Reforçar els mecanismes de control del compliment de la legislació en matèria d'igualtat a les empreses, i de lluita contra el frau laboral i l'economia submergida.
- ✓ Desenvolupar l'Estratègia espanyola de seguretat i salut en el treball 2015-2020, fent especial èmfasi en totes les qüestions relacionades amb les malalties d'origen laboral.
- ✓ Recuperar, en el marc de l'empresa, les inversions en prevenció i la centralitat de la negociació col·lectiva en les relacions laborals. La negociació col·lectiva està estretament lligada a la presència de sindicats als centres de treball, fet que constitueix la millor garantia per a l'exercici de drets i per a la protecció de la salut.
- ✓ Establir la figura del delegat o delegada de prevenció territorial o sectorial, ja que a Espanya hi ha més d'un milió d'empreses amb menys de 6 treballadors o treballadores, en les quals treballen 2 milions de persones que no tenen dret a triar un delegat o delegada de personal. L'objectiu seria assegurar l'exercici al dret a la salut i a la seguretat i els nivells de protecció a aquests treballadors i treballadores en els mateixos termes que a la resta de les empreses.

Com cada 28 d'Abril, Dia Internacional de la Salut i la Seguretat en el Treball, CCOO y UGT recordem les persones treballadores que han mort o han perdut la salut mentre es guanyaven la vida, i ens comprometem a lluitar durant la resta de l'any per posar fi a la precarietat, la desigualtat i les injustes condicions de treball que hi ha darrere dels accidents i de les malalties d'origen laboral.